p. Łatkowicz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 28 I, 1942
poranny

I

Dotyczące Polski

KROLEWIEC po fińsku, 26 I, g.18.45
Prawosławny arcybiskup Łucka i Kowla, Polikarp, zamianowany został administratorem uwolnionych kościołów prawosławnych na Ukrainie. Złożył on oświadczenie wskazujące na olbrzymie ofiary, jakie Niemcy ponieśli dla uwolnienia Ukrainy, zaznaczył, że los jego kraju jest ściśle związany z losem Niemiec, że wobec tego będzie on wznosił modły za zdrowie Hitlera - za ostateczne zwycięstwo jego nad wrogami.
/Uwaga: porównaj audycję z Oslo po niem., 25 I, g.6.30 w komunikacie radiowym z dnia 27 I, porannym./

KALUNDBORG po duńsku, 26 I, g.17.45
Duńskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłasza, że termin zgłaszania wierzytelności przeciwko polskim dłużnikom w Rzeszy niemieckiej, włączając inkorporowane terytorja na wschodzie i Gdańsk, lecz z wyłączeniem Gen. Gubernatorstwa, został przedłużony z dnia 31 bm. do 28 lutego. Dokumenty, uzasadniające roszczenia, winny być złożone duńskiemu min. spr. zagr. do 10 lutego.

MOSKWA po polsku, 27 I, g.16.15
Artykuł: Co robią hitlerowcy w Polsce. ODB z dnia 12 bm. donosi o skazaniu na 3 lata obozu koncentracyjnego 17-letniego Polaka za okazywanie wrogich uczuć w stosunku do narodu niemieckiego. To samo pismo z dnia 14 bm. donosi o skazaniu 2 Polek na trzy miesiące obozu koncentracyjnego za odwiedzanie teatru. Hitlerowcy chcą pozbawić naród polski wszel[illegible] warunków życia kulturalnego, ale naród polski nie ugiął się i nie dał się zastraszyć terrorem. Obowiązkiem wszysztkich państw sojuszniczych [illegible] pomóc narodowi polskiemu w jego walce o wyzwolenie z pod hitlerowskiego jarzma.

"RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI" po polsku, 26 I, g.22.30
Artykuł Henryka Wernera "Nie utuczą się najeźdźcy na polskim chlebie". Niemcy włączyli najbardziej produktywne gospodarczo dzielnice Polski [illegible] Rzeszy z reszty zaś zrobili swoją kolonję. Kadłubowy organizm nazwany Gen. Gubernatorstwem stracił w ten sposób wszelką samodzielność gospodarczą. Niemcy niezwłocznie przystąpili do wydzierania własności z rąk polskich. Grabież prowadzona jest w formie "ustawowej", a także w postaci zwykłego rozboju. Korzystając z tego, że znaczna liczba Polaków uszła przed najeźdźcą na wschód, Niemcy ogłosili, że ci co nie stawią się w swych majątkach do 25 IX, 1939 tracą ich własność, potem pozbawili własności przybyłych po 1918 i t.d. W ten sposób wywłaszczono około 85 tys. domów i miljon kilkaset tysięcy ha. ziemi. Najbardziej bogacą się najwyżsi dygnitarze. Tak. np. Goering stał się w krótkim czasie właścicielem 24 kopalni węgla a prócz tego 8 cegielni 3 koksowni, 2 cynkowni i szeregu majątków ziemskich. Z Polski zachodniej wysiedlono ponad 2 miljony Polaków, pozwalając im na zabranie ze sobą najwyżej 60 kg. rzeczy. Nie wolno im było mieć ponad 50 złotych przy sobie, zaś rachunki oszczędnościowe obniżono o 15% i zezwolono na podejmowanie tylko 70 zł tygodniowo. Mimo to ponad 10 tys. Drzymałów i Ślimaków trzyma się jeszcze swych warsztatów pracy.
Podobnie poczyna sobie w Gen. Gub. osławiony Frank, którego "plan gospodarczy", ogłoszony z początkiem 1940 jest niczym innym jak zwykłą grabieżą. Niemcy wywieźli z Gen. Gub. większość urządzeń fabrycznych i czynnych jest tylko 25% zakładów. A i to pracują wyłącznie na potrzeby armji niemieckiej. Wskutek tego panuje olbrzymie bezrobocie, setki tysięcy są pozbawione pracy. Wieś nękana jest ciągłymi rekwizycjami, cały plon niemal zabierają Niemcy wskutek czego kraj głoduje.

Mimo to opór w Polsce trwa. Jakiś czas temu na szosie Gniezno-Września obok rozbitego samochodu znaleziono zwłoki kilku agentów Gestapo oraz kartkę z napisem "śmierć grabieżcom Narodu Polskiego." Chłopi palą raczej zboże niż wydają je Niemcom. Tak odpowiadają Polacy na terror hitlerowski coraz częściej pojawia się czerwony kur, coraz gęściej padają trupy niemieckie. Nie utuczą się Niemcy na polskim chlebie. Polacy! Bijcie jeszcze mocniej, bijcie bez litości! Armja czerwona gromi Niemców na wschodzie, zbliża się godzina wyzwolenia.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ZEESEN po niemiecku, 26 I, g.21.00
Z miarodajnych źródeł w Berlinie donoszą, że pogłoski, cyrkulujące zagranicą o przeniesieniu głównej kwatery niemieckiej ze Smoleńska do Mińska są nieprawdziwe. Niemiecka kwatera główna nigdy nie mieściła się w Smoleńsku, a wobec tego nie mogła być przeniesiona ze Smoleńska do Mińska.

ANKARA po turecku, 26 I, 19.15
Pogłoski o mającej nastąpić wizycie Ribbentropa w Bukareszcie dementowano są przez Berlin, natomiast Bukareszt zachowuje w tej sprawie milczenie. Cel tej wizyty zapewne pokrywa się z celem wizyty w Budapeszcie. Możliwe, że z Bukaresztu Ribbentrop uda się do Sofji . Natomiast nie potwierdza się wiadomość odnośnie wizyty króla Borysa w Hiszpanji. Jakkolwiek nie wiadomo jeszcze kiedy podróż Ribbentropa będzie miała miejsce, pewnym jest, że Niemcy zażądają i od Węgier i od Rumunji zakrojonej na wielką skalę pomocy wojskowej dla ofenzywy na wiosnę. Bułgarja natomiast będzie jedynie utrzymywała porządek w Jugosławji.

NEW YORK NBC po angielsku, 27 I, g.18.00
Wojska japońskie znajdują się obecnie o 48 mil od Singapore, co oznacza, że w ciągu ostatniej doby posunęły się o 12 mil.- Wojska chińskie w dalszym ciągu napływają do Burmy dla okazania pomocy, cofającym się jeszcze oddziałom angielskim. Konferencja w Rio została odroczona do dnia jutrzejszego, przyczem sesja jutrzejsza oznaczać będzie zakończenie jej. Przyczyną odroczenia jest konflikt pomiędzy Peru i Ekwadorem.

III

Ogólne

WEICHSELSENDER po polsku, 27 I, g.15.01
Nadzwyczajne doniesienie kwatery głównej niemieckiej o zatopieniu na Atlantyku 12 okrętów o łącznej pojemności 103 tys. ton. Rząd francuski zgłosił protest w związku z bombardowaniem przez wojska angielskie terytorjum Indochin.

LAHTI po fińsku, 26 I, g.7.45
Pomiędzy Finlandją i Danją toczą się pertraktacje co do dostawy duńskiego masła i mięsa wieprzowego dla Finlandji, przyczym tranzakcja ta dokonana zostanie przy udziele Szwecji. Finlandja płaci za mające być dostarczone 1900 tonn masła i 5 tys. wieprzów równowartość w koronach szwedzkich, a za tę samą sumę Szwecja dostarczy Danji wyrobów stalowych i drzewa.

TROMSOE po norwesku, 26 I, g.21.00
Obywatel norweski został skazany na śmierć za zdradę, a mianowicie działalność skierowaną przeciwko niemieckim urządzeniom obronnym i kontakt z norweskim rządem na emigracji. Wyrok wykonano.

RZYM po rosyjsku, 26 I, g.8.15
Pogadanka o powrocie Crippsa i jego oświadczeniu o wojnie niemiecko-sowieckiej. Przepowiada on, że Niemcy zostaną pokonane przez armję sowiecką na jesieni lub zimie i przyznaje, że zamierzają one dojść

do Renu, podczas gdy wojska angielskie jednocześnie zajmą resztę Europy. Armja sowiecka mimo swej ielkiej przewagi liczebnej zmuszona została do odwrotu. Mimo obietnic dostaw brytyjskich tanków dla podboju Europy plan ten nie da się wykonać.

LYONS po francusku
26 I, g.13.30 i 21.00.
Z Berlina donoszą, że Rosenberg wezwał naród ukraiński do współpracy z władzami niemieckimi dla całkowitej likwidacji bolszewizmu.
Mer miast Lille wydał zakaz tworzenia ogonków przed sklepami.- W Paryżu 11 młodych komunistów skazano na karę więzienia od roku do lat pięciu.

KUJBYSZEW po rosyjsku, 26 I, g.20.00
Dagens Nyheter donosi, że stosunki pomiędzy patrjotami norweskimi i organizacją Quislinga są tak naprężone, że organizacja ta musi ciągle korzystać z ochrony policyjnej. Fritt Folk, pismo tej organizacji domaga się by miała ona prawa policji, analogicznie jak prawo to posiadają wojska niemieckie.- Niemieckie władze wojskowe wydały rozkaz do wojsk niemieckich, znajdujących się we Włoszech, nakazujący bardziej poprawne zachowanie się w stosunku do ludności cywilnej. Z rozkazu tego widocznem jest, że pijani żołnierze niemieccy brutalnie postępują z ludnością cywilną, robią nielegalny użytek z broni, jak również włamują się do mieszkań prywatnych. Z New Yorku donoszą, że jeden z wysokich oficerów niemieckich oświadczył pewnemu obcemu dyplomacie w Berlinie, iż zajęcie przez Niemców Norwegji było kosztowną pomyłką. Norwegję bowiem bardzo trudno jest obronić przeciwko przeciwnikowi, mającemu przewagę na morzu. Pozatem okupacja wywołała wśród całej ludności Skandynawji nienawiść dla Niemców.

MOSKWA po rosyjsku,
26 I, g.6.00 - Artykuł wstępny Prawdy: Organizacja partyjna w Czerwonej armji rośnie ilościowo i wzmaga się na siłach. Dziesiątki tysięcy żołnierzy zgłasza się na członków komunistycznej partji codziennie. Posuwanie się czerwonej armji wywołało wielki ruch polityczny w całym kraju. Nigdy nie było takiej jedności pomiędzy masami ludowymi a partją, jak obecnie.
26 I, g.10.00 - Stacja traktorowe na całym obszarze Republiki Tatarskiej przygotowują się do zasiewów wiosennych. Przeprowadzono remont traktorów, przyczem niektóre ze stacyj same wyrabiają teraz części zapasowe.
26 I, g.16.20 - Artykuł p.t. Hitlerowcy są największymi wrogami demokracji. Od czasu dojścia do władzy Hitlera zlikwidowano wszelkie demokratyczne instytucje, zniszczono wszelkie zdobycze socjalne i polityczne, osiągnięte przez robotników. Również sytuacja ludności wiejskiej ogromnie się pogorszyła. Polityka bowiem rolnicza prowadzi do bogacenia się wielkich posiadaczy ziemskich, a jednocześnie do ubożenia ludności chłopskiej.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Depesze

Major Fielding Eliot uważa, że sytuacja na Dalekim Wschodzie uległa ostatnio lekkiej poprawie. Japończycy zmuszeni są do coraz większego rozprzestrzeniania obszaru swojej działalności, co prowadzi do rozpraszania sił. Ryzyko, które ponoszą Japończycy jest olbrzymie.- 200 obywateli Stanów , którzy przebywali w Paryżu, traktowani są przez władze niemieckie jako zakładnicy, dla zagwarantowania, że Niemcy będą traktowani przez Amerykanów poprawnie.

Korespondenci

V. Hurd, Boston. Obecna sytuacja pozwala oczekiwać, że Niemcy rozpoczną nową ofensywę pokojową, której podstawą będą sukcesy, osiągnięte przez Japończyków. Panuje bowiem w Niemczech obawa, że sytuacja wojenna może ulec dalszemu pogorszeniu, zwłaszcza na froncie wschodnim, co uczyni jakąkolwiek akcję zupełnie beznadziejną.

IV

Z ostatniej chwili.

KORESPONDENCI ZAGRANICZNI W ANKARZE, 28.I., g.0,40.

...,dla Vanguardia,po hiszpańsku. Jest szereg oznak, że Bułgaria przygotowuje się do aktywnego udziału w wojnie. Zachodzi pytanie przeciw komu. Z wielu względów wystąpienie przeciw Rosji jest nieprawdopodobne. Wchodziłaby więc w grę akcja przeciwko Turcji; lecz Bułgaria nie może sobie pozwolić na żadną akcję bez wyraźnej, a chociażby cichej zgody Niemiec, zaś stosunki niemiecko-tureckie są dobre. Zagrożenie Australii pozbawiło W. Brytanię dostaw wojennych i surowców, oraz przypływu stamtąd wojsk. Inwazja Burmy skomplikowała poważnie sytuację Indyj. Możliwą jest więc rzeczą zmieniona konfiguracja na Bliskim Wschodzie.-

R. Brock, dla NYT, po angielsku. Agenci niemieccy w Afganistanie prowadzą intensywną akcję, dysponując poważnymi środkami, mającą na celu skłonić szczepy afgańskie do napadu na Indie, przyrzekając wolną rękę w łupieniu bogatego Pendżabu. Audycje z Niemiec w narzeczach Pusztu i Urdu nawołują do tego samego. Agenci japońscy zabiegają o pakt przyjaźni japońsko-afgański. Czynny jest też bardzo słynny fakir Impi. Koła brytyjskie nie obawiałyby się jakichś lokalnych zamieszek, ale dywersja na większą skalę musiałaby pociągnąć za sobą przerzucenie na granicę północną poważniejszych sił z Burmy. Propaganda niemiecka jest również bardzo aktywna wśród plemion arabskich, jakkolwiek niebezpieczeństwo z tej strony jest mniejsze; plemionom tym również obiecuje się panowanie nad Indiami. Jest rzeczą niewątpliwą, że zarówno akcja powyższa, jak kontrofensywa Rommla i działania japońskie przeciw Singaporze są zsynchronizowanymi częściami jednego planu.

Smiertelność w Atenach i Pireusie wynosi obecnie 1700 osób dziennie. Przyczyniają się do tego mrozy. W Atenach mają miejsce ciągłe uliczne rozboje i morderstwa. Pewien wybitny Grek pisał parę dni temu, że wraz z całą rodziną mają tygodniowo 2 funty jarzyn i dożywiają się korzeniami. W Grecji wprowadzono racje chleba, co brzmi wprost groteskowo, gdyż chleba nie ma wcale od grudnia. Szaleją epidemie tyfusu i dezynterii i innych chorób. Nie ma pomocy lekarskiej. W szpitalach Aten i Pireusu przebywa 72 tys. żołnierzy niemieckich z frontu wschodniego, zmobilizowano wszystkich lekarzy i pracują oni 24 godzin na dobę, prawie nie śpiąc. Samobójstwa są niezmiernie liczne. Częste są wypadki, że rodzice zabijają dzieci, a następnie popełniają samobójstwo. Grecy mówią o życzliwości W. Brytanii i Stanów, lecz podkreślają, że podczas gdy w parlamencie toczą się obrady - co godzinę ginie szereg osób.

Bułgarzy skoncentrowali 5 dywizyj na wschodniej granicy Jugosławii, oraz 7 na południowej. Przewidywać należy akcję na dużą skalę przeciw wojskom gen. Michajłowicza. Niemcy wycofują wojska z całej Serbii do Belgradu i Niszu. Jak się okazuje, mieli oni w Serbii 4 dywizje piechoty, 1 dywizję pancerną, 2 dywizje SS., 10 eskadr lotniczych i liczne oddziały saperów. Przed wycofaniem się lotnictwo niemieckie zbombardowało jeszcze raz zniszczone już całkowicie miejscowości Kraliewo, Uzice i Rudnik.

Rozpoczęcie silnej akcji amerykańskiej na Dalekim Wschodzie, oraz przybycie wojsk Stanów do Irlandii wywołały tu wielkie wrażenie. Do Indyj Hol. przybyło 20 tys. wojsk amerykańskich, zaś na Daleki Wschód 500 do 1000 samolotów. Redaktor jednego z największych pism tureckich oświadczył mi, że jest to najlepsza wiadomość od dłuższego czasu.

Papen przebywa dalej w Stambule i jest rzeczą możliwą, że jednak pojedzie do Berlina.

Zwraca się to uwagę na zmianę tonu prasy i radia bułgarskiego, które stały się ostatnio wojownicze.